

МАТИЈА
ГОЈКОВИЋ

Краљево

TOK2013@AllRightsReserved

Краљево

Краљево је град у Србији у Рашком округу. Према попису из 2011. било је 63030 становника (према попису из 1991. било је 57926 становника).

Краљево се налази на трима рекама: Ибар, Западна Морава и Рибница. Општина има 124.554 становника. Градско подручје Краљева чини насеље Краљево и још 15 насеља: Адрани, Чибуковац, Грдица, Јарчујак, Конарево, Матаруге, Матарушка Бања, Метикош, Ратина, Рибница, Витановац, Врба, Заклопача и Жича.

Градски грб се састоји од седам круна, што симболизује крунисање седам краљева у Манастиру Жича, који се налази на 5 km од центра града. Краљево је административни, привредни, спортски и културни центар уже Србије. Такође и раскрсница важних магистралних праваца.

Рељеф

Рељеф општине Краљево је разноврстан. Чине га планине и котлине.

Ерозивним радом Западне Мораве, Ибра и њихових притока настао је најнижи део краљевачке котлине. Обод краљевачке котлине чине огранци шумадијских планина (Котленик на северу, Јелица, Чемерно, Столови и Гоч).

Планински оквир краљевачке општине чине планине Гоч, Столови, Троглав, Чемерно, висораван Рудно, Јелица, Гледићке планине, Котленик и друге. Оне представљају најизразитије форме рељефа у овој општини. По геолошкој грађи, правцу пружања и геотектонској структури оне припадају Динаридима у ширем смислу. Процесом ерозије и денудације ове планине добиле су садашњи рашчлањен изглед.

-Гоч (врх Крња Јела 1154 м и Добра вода 900 м);

-Столови (врх Усовица 1356 м и Чикер 1325 м);

-Студена и Равна планина (врх Црни врх 1534 м и Кавгалија 1316 м);

-Радочело (врх Кривачом 1643 м);

-Јелица (врх Јастребар 796 м);

-Троглав (врх Ком 1177 м, Павловска ливада 1150 м и Бучје 1008 м);

-Чемерно (врх Смрдљуш 1579 м, Гусарица 1535 м и Гвоздац 1456 м);

-Котленик (врх Црни врх 790 м, Велика ливада 749 м);

-Гледићке планине (врх Самар 922 м и Црни врх 895 м);

Рудно, висораван надморске висине 1100 – 1300 м. Има више висова и локалитета: Катава 1200 м, Црквине 1300 м, Диван 1300 м, Рудно 1150 м, Никољача 1190 м и Кривача 1400 м.

Краљево

Клима

Клима у Краљеву је умерено континентална, тако да се климатски фактори мењају у зависности од годишњег доба. Оваква клима а и географски положај условљава и инсолацију у летњем периоду просечно 8,5 сунчаних сати дневно, а годишњи просек је 5,5. Средња годишња температура у самом граду је 11 °С, лети око 22 °С а зими око 0°С (највећа летња, забележена 22. јула 1939, била је 44,3 °С, а најнижа зимска, 13. фебруара 1935. године -25,4°С). Јак ветар (кошава) је одлика позне јесени, зиме и раног пролећа а у остало доба године дувају блажи западни и северозападни ветрови.

Клима Краљева												
Показатељ	ан	еб	ар	пр	ај	ун	ул	вг	еп	кт	ов	ец
Средњи максимум, °С			1	6	1	3	6	6	3	7		
Средња температура, °С				1	6	9	1	1	7	2		
Средњи минимум, °С	3	1			1	3	5	5	1			1
Количина падавина, mm	2	5	7	2	03	03	5	7	2	6	0	9

Реке

Преко територије општине Краљево протичу делови три веће српске реке: средњи део Западне Мораве, доњи део Ибра и доњи део Груже. Остале реке и потоци припадају сливовима притока тих већих река и претежно читавом својом дужином леже на територији општине Краљево.

Западна Морава постаје од вода Моравице и Ђетиње, источно од Пожеге и затим тече ка истоку кроз Овчарско - Кабларску клисуру, Чачанску котлину, Краљевачко сужење, Крушевачку котлину и источно одатле се у Параћинској котлини састаје са Јужном Моравом градећи Велику Мораву.

Ибар настаје од пет врела и извора на северној страни планине Хајла (2400мнв) од којих је најнижи извор и најјачи, а онда тече претежно клисурастом долином са мањим уметнутим проширењима на исток до Косовске Митровице, а затим на север до Краљева и источно од њега улива се у Западну Мораву.

Гружа настаје у источном делу планине Рудник и тече час широм час ужом долином, углавном ка југу до ушћа у Западну Мораву, низводно од села Витановца.

Рибница је највећа река која целим својим током пролази кроз територију општине Краљево. Њен горњи (где се зове Сокоља) и средњи ток изграђен је у планинском терену између Столова и Гоча.

Краљево

Минералне воде

Краљево обилује природним богатствима минералних вода, захваљујући повољној географској локацији - географским раседним зонама река Западне Мораве и Ибра између великих планинских масива. Познати термални извори у вишедеценијској експлоатацији су у Матарушкој и Богутовачкој бањи.

Матарушка Бања се налази у централном делу Србије, на десној обали реке Ибар, окружена падинама планина Столови и Чемерно. У Матарушкој Бањи се лече:

- реуматска обољења
- посттрауматска стања и све њихове последице
- обољења периферних крвних судова
- неуролошка обољења, односно оштећења централног и периферног нервног система

Богутовачка Бања се налази у централном делу Србије, 23 км југозападно од Краљева. Смештена је на обронцима планине Троглав . Лечење се обавља купањем и пијењем минералне воде (два извора термоминералне воде температуре 24-27°C и велике издашности од око 600 л/м). Вод су веома лековите због својих особина: радиоактивних елемената, сумпор-водоника, силицијумове киселине. Надзор над болесницима врши екипа лекара Природног лечилишта "Матарушка и Богутовачка Бања", специјализованих за индикације Бање.